

[Gottschalck-Hansen.]

Efter de hidtil gældende regler var det — for at tage året 1954 som eksempel — 912 fanger, der kunne prøveløslades. Af disse blev 622, eller 68,2 pct., løsladt på prøve, medens 110, eller 12,2 pct., blev betinget benådet. Disse tal taler klart og tydeligt og viser, at en prøveløsladelse gik lettere igennem end en betinget benådning. Men ialt blev der altså af 912, der kunne frigives, frigivet 732, eller 80,4 pct. På mig virker denne løsladelsesprocent som fantastisk stor, og jeg mener ikke, det er forsvarligt eller rimeligt at udvide løsladelsespraksis til også at omfatte de fanger, der er idømt en kortere tidsbestemt straf end 9 måneder. Det eneste, man opnår, er nemlig en yderligere devaluering af domstolene derved, at man underkender eller i det mindste negligerer rettens afgørelser med hensyn til strafudmålingen. Dertil kommer det yderligere afgørende, at man udvider den administrative magt, så at denne bliver en slags øvrighed over den dømmende myndighed. Jeg er fuldtud vidende om, at det desværre i øjeblikket er tilfældet, men derfor behøver det ikke at være rigtigt. En fejl bliver nu engang ikke mindre ved, at en ny føjes til.

Jeg må meget stærkt advare imod, at det foreliggende lovforslag ophøjes til lov. Forslaget er for mig at se et naturligt produkt af verdensjernt juristeri, men det er ikke udtryk for folkets vilje, som vi er sat til at repræsentere.

Thestrup: Når jeg tager ordet, er det for at sige, at jeg ikke deler de anskuelser, der er kommet frem om, at vore straffebestemmelser, herunder også vore straffebestemmelser for volds- og sædelighedsforbrydelser, er for milde. Vor straffelov har ret vide rammer. Den, der gennemgår straffeloven, vil se, at det er muligt at idømme meget strenge straffe, ikke mindst for volds- og sædelighedsforbrydelser.

Jeg er heller ikke enig med dem, der mener, at domstolene er for lemfældige med de straffe, de udmåler indenfor lovens rammer. I en vis periode under krigen steg tyverierne, navnlig tyverier af det, der dengang var en mangelvare, nemlig cykler, meget stærkt, og så slog domstolene ind på en noget skærpet praksis på dette område.

Efter krigen var der en overgang, hvor der var en række graverende tilfælde af voldsforbrydelser, hvorfor domstolene også skærpede den praksis, de havde på dette område. Jeg vil ikke benægte, at en sådan moderat skærpelse kan have en vis virkning i givet tilfælde, men ved i almindelighed at skærpe straffene opnår man efter min mening ikke noget, og jeg tror heller ikke, at man i almindelighed opnår noget som helst ved at gøre opholdet i fængslerne længere, endsig strengere.

Årsagerne til forbrydelsen ligger altfor dybt til, at en så nem foranstaltning vil have nogen som helst virkning. Jeg skal ikke holde forelæsning over forbrydelsens årsager, men når det gælder voldsforbrydelser, er det min erfaring — og det er dog en erfaring, som jeg kan bygge på en lang praksis — at f. eks. overdreven spiritusnydelse spiller en betydelig rolle, og det ville være langt mere virksomt, for at få antallet af disse forbrydelser til at falde, at modvirke den overdrevne spiritusnydelse end at skærpe straffene eller gøre afsoningen længere eller hårdere.

Jeg ved nok, at der en gang imellem kommer en folkestemning, der forlanger strengere straffe på et eller andet område. Jeg bliver naturligvis også en gang imellem på møder stillet overfor kravet om, at straffene skulle skærpes; men det er ikke rigtigt at følge sådanne stemninger. De ligger i virkeligheden heller ikke ret dybt. Det er min erfaring fra mange års samarbejde med lægmænd i domsmændsretten, at den jævne mand og kvinde her i landet, der som domsmand får lejlighed til at sætte sig ind i sagerne, i de fleste tilfælde ikke går ind for en strengere straf end den, som dommeren selv ville udmåle efter gældende praksis, hvis lægmændene ikke havde deltaget; ja, jeg kan ganske roligt sige, at jeg har ofte fra domsmænd været ude for det spørgsmål, om man ikke kunne nøjes med bøde eller betinget dom, hvor jeg, netop fordi jeg fulgte gældende praksis, fandt, at en ubetinget frihedsstraf var nødvendig. Og det er ofte sket i voldssager.

Jeg tror ikke, at det i almindelighed er strengere straffe, vi trænger til. Langt mere ville det hjælpe, hvis vi kunne begrænse spiritusforbruget, afskaffe dårlige boligforhold, arbejdsløshed o. lign., og hvis den